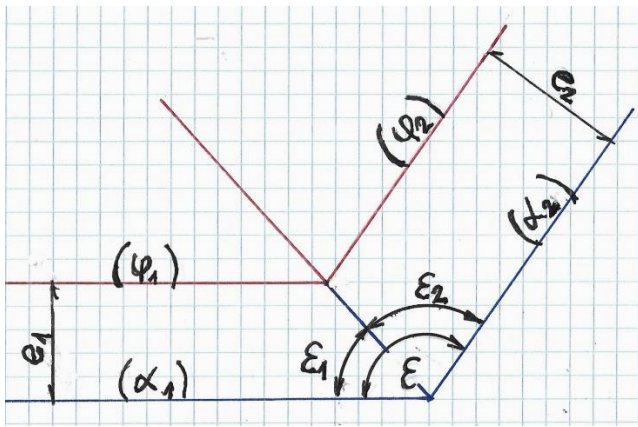

Egy észrevétel a vízcsendesítő geometriájához

Az utcákat járva, a tetőket nézegetve feltűnt néhány dolog. Az egyik ilyen a vízcsendesítő -
tők esete; ez párhuzamos „ereszekből” induló, különböző hajlású tetősíkok vízszintes
metsződését jelenti. Most erről lesz szó.

Elég csúnya, ha a vízcsendesítő - síkok metszésvonalának síkja erősen eltér a fő tetősíkok
metszésvonalának síkjától; ugyanis általános esetben ezek nem esnek egybe. Ezért egyből
azzal indítunk, hogy előírjuk e függőleges síkok egybeesését. Az így kapott felülnézeti ké -
pet az 1. ábra mutatja.

1. ábra

Az ε_1 szögre a korábbiak szerint – ld.: *) – :

$$\operatorname{tg} \varepsilon_1 = \frac{\sin \varepsilon}{\frac{\operatorname{tg} \varphi_1}{\operatorname{tg} \varphi_2} + \cos \varepsilon} . \quad (1)$$

Ha α_1 és α_2 értékét úgy választjuk meg, hogy

$$\operatorname{tg} \alpha_1 = \frac{1}{n} \cdot \operatorname{tg} \varphi_1 , \quad \operatorname{tg} \alpha_2 = \frac{1}{n} \cdot \operatorname{tg} \varphi_2 , \quad 1 < n < \infty , \quad (2)$$

akkor:

$$\operatorname{tg} \varepsilon_1 = \frac{\sin \varepsilon}{\frac{\operatorname{tg} \varphi_1}{\operatorname{tg} \varphi_2} + \cos \varepsilon} = \frac{\sin \varepsilon}{\frac{n \cdot \operatorname{tg} \alpha_1}{n \cdot \operatorname{tg} \alpha_2} + \cos \varepsilon} = \frac{\sin \varepsilon}{\frac{\operatorname{tg} \alpha_1}{\operatorname{tg} \alpha_2} + \cos \varepsilon} , \quad (3)$$

vagyis ekkor az α_1 és α_2 hajlású vízcsendesítő - síkok metszésvonala síkjának helyzete
ugyanaz, mint a φ_1 és φ_2 hajlású fő tetősíkoké.

Például $\varphi_1 = 60^\circ$, $\varphi_2 = 45^\circ$, $n = 5$ esetén:

$$\alpha_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{1}{5} \cdot \operatorname{tg} 60^\circ \right) = 19,1^\circ ; \quad \alpha_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{1}{5} \cdot \operatorname{tg} 45^\circ \right) = 11,3^\circ . \quad (a)$$

Az n szám értékeinek megfelelően elvileg számtalan megoldás adódik, melyek közül kiválaszthatjuk a legmegfelelőbbet.

Nem gondoljuk, hogy a gyakorlatban ezt alkalmazzák, bár elvileg ez helyes.

A (3) képlet szerint a követelmény: a főtető és a vízcsendesítő tetőrészek lejtései arányának állandó volta.

Nincs szükség a (2) szerinti eljárásra, ha:

$$\varphi_1 = \varphi_2 \text{ és } \alpha_1 = \alpha_2 . \quad (4)$$

Ekkor ugyanis:

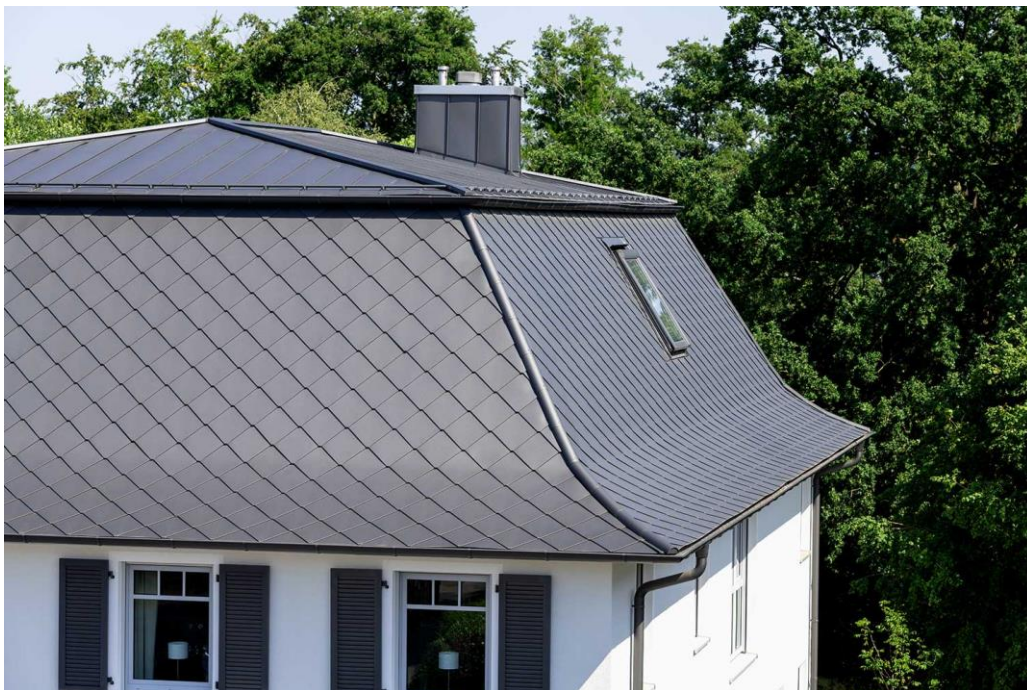
$$\operatorname{tg} \varepsilon_1 = \frac{\sin \varepsilon}{\operatorname{tg} \varphi_1 + \cos \varepsilon} = \frac{\sin \varepsilon}{\operatorname{tg} \alpha_1 + \cos \varepsilon} = \frac{\sin \varepsilon}{1 + \cos \varepsilon} = \operatorname{tg} \frac{\varepsilon}{2} \rightarrow \varepsilon_1 = \frac{\varepsilon}{2} . \quad (5)$$

Ezek szerint a (4) esetben a (3) feltétel a (2) beavatkozás nélkül is teljesül.

Megjegyzés:

A bevezetőben az „ereszekből” idézőjelbe lett téve. Ugyanis ekkor a második eresz éppen a főtető - sík és a vízcsendesítő - sík vízszintes metszéspontja.

Egy ilyen szemléltet a 2. ábra.

2. ábra – forrása: [1]

Ajánlott olvasmány:

*) <https://www.galgoczi.net/anyagok/A%20szintvonalas%20eljarasrol.pdf>

Forrás:

[1] – https://www.sandmann-dach.de/wp-content/uploads/2022/10/Alu_Dach.jpg

Összeállította: ***Galgóczi Gyula***
ny. mérnöktanár

Sződliget, 2024. 04. 25.

Továbbiak: www.galgoczi.net